

ТӨВ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

ТӨСВИЙН ШУУД ЗАХИРАГЧ

АУДИТЫН КОД: ТӨА-2024/10/НА-СТА-ТШЗ

ТӨВ АЙМГИЙН МАЛ ЭМНЭЛГИЙН ГАЗРЫН 2023 ОНЫ
САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛД ХИЙСЭН
АУДИТЫН ТАЙЛАН

Зуунмод 2024 он

Аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор Ц.Хишигжаргал

Утас: 70272582 Цахим хаяг: khishigjargalts@audit.gov.mn

Аудитын менежер О.Амаржаргал

Утас: 70273463 Цахим хаяг: amarjargalo@audit.gov.mn

Аудитыг гэрээгээр гүйцэтгэсэн: "Голден пэйж Аудит" ХХК Гүйцэтгэх захирал
С.Оюунгэрэл

Утас: 99170900 Цахим хаяг: info@goldenpageaudit.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дараах хаягаар
авна уу. Цахим хаяг: www.audit.mn

**ТӨВ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

41100, Төв аймаг, Зуунынд сум
Утас: 70272582, Цахим агуулам: tvoivaudit.gov.mn
Цахим хаяг: www.audit.mn

2024.02.25 № 01/28

танай _____-ны № _____-т

ТӨВ АЙМГИЙН МАЛ ЭМНЭЛГИЙН
ГАЗРЫН ДАРГА Б.БОЛДБААТАР
ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Төв аймгийн Мал эмнэлгийн газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Мал эмнэлгийн газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Мал амьтны эрүүл мэндийн хуулиар мал, амьтны эм, мал эмнэлгийн хэрэгсэл үйлдвэрлэх, импортлох тусгай зөвшөөрлийг түдгэлзүүлэх, хүчингүй болгох, дүгнэлтийг эрх бүхий байгууллага, албан тушаалтанд хүргүүлж, шийдвэрлүүлэх, мал амьтны тэжээлийн нэмэлтийг бүртгэх, худалдах, эгүүлэн татах журмыг мал, амьтны эрүүл мэндийн асуудал эрхэлсэн засгийн газрын гишүүн батална гэсний дагуу мэргэжлийн хяналтын 4 улсын байцаагч шилжин ирсэн, нийт батлагдсан орон тооноос 23 орон тоо дутуу ажиллаж байна.

Аудитын гол асуудал

Аудитыг гүйцэтгэхэд аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалт хийх шаардлагагүй болон хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй нөхцөл үүсээгүй тул бидний олж авсан нотолгоо нь аудитын дүгнэлтийн суурь болоход хүрэлцээтэй, зохистой гэж үзлээ.

010000110

Бусад асуудлын хэсэг

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Байгууллагын жилийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 1 хөтөлбөр 5 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөн 94.47 хувь хэрэгжүүлэн ажилласан байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.ХИШИГЖАРГАЛ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>84,459,621.04</u>	<u>101,508,153.08</u>
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	84,459,621.04	101,508,153.08
351	Түүхий эд материал	69,881,954.04	90,994,060.08
35110	Тусгай зориулалттай материал	69,881,954.04	75,814,636.08
35130	Эм боох материал	-	15,179,424.00
354	Хангамжийн материал	14,577,667.00	10,514,093.00
35410	Бичиг хэргийн материал	4,149,230.00	3,083,293.00
35420	Аж ахуйн материал	3,358,437.00	2,843,300.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	3,744,300.00	3,277,000.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	2,082,200.00	1,000.00
35450	Барилгын засварын материал	71,500.00	137,500.00
35470	Бусад хангамжийн материал	1,172,000.00	1,172,000.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>979,514,043.76</u>	<u>958,358,080.87</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	979,514,043.76	958,358,080.87
392	Биет хөрөнгө	923,333,043.99	902,749,081.14
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	554,372,793.16	554,348,389.96
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(49,554,466.90)	(71,488,987.18)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	222,634,124.15	215,991,267.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(120,858,803.22)	(97,547,066.37)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	1,180,819,677.91	626,370,273.68
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(884,643,612.82)	(352,761,870.38)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	45,162,597.34	42,313,204.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(24,599,265.63)	(24,463,959.80)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	-	17,000,000.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-	(7,012,169.77)
393	Биет бус хөрөнгө	56,180,999.77	55,608,999.73
39301	Программ хангамж	2,860,000.00	2,860,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,804,000.23)	(2,376,000.27)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	55,125,000.00	55,125,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>1,063,973,664.80</u>	<u>1,059,866,233.95</u>
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	<u>105,151,800.00</u>	<u>339,755.00</u>
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	105,151,800.00	339,755.00
413	Өглөг	105,151,800.00	339,755.00
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	-	339,755.00
4136	Бусад өглөг	105,151,800.00	-
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	105,151,800.00	-
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>958,821,864.80</u>	<u>1,059,526,478.95</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	958,821,864.80	1,059,526,478.95
512	Хуримтлагдсан үр дүн	958,821,864.80	1,059,526,478.95
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	1,265,309,250.04	958,821,864.80
51220	Тайлант үеийн үр дүн	(306,487,385.24)	100,704,614.15
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	<u>1,063,973,664.80</u>	<u>1,059,866,233.95</u>

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	3,228,485,182.80	6,091,554,684.34
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	1,213,120,032.80	2,242,044,714.34
120	Нийтлэг татварын бус орлого	1,213,120,032.80	2,242,044,714.34
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	1,213,120,032.80	2,242,044,714.34
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,065,000.00	534,500.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	-	1,035,000.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	1,212,055,032.80	2,240,475,214.34
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,015,365,150.00	3,849,509,970.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,564,275,000.00	1,919,153,000.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	1,564,275,000.00	1,919,153,000.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	451,090,150.00	1,930,356,970.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,280,000.00	61,403,160.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	449,810,150.00	1,868,953,810.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	3,534,972,568.04	5,990,778,070.19
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,534,972,568.04	5,990,778,070.19
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	3,459,423,139.18	5,631,110,894.23
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	822,752,462.41	1,238,098,031.65
210101	Үндсэн цалин	614,508,718.84	748,163,874.41
210102	Нэмэгдэл	118,676,648.39	322,788,746.12
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	59,978,808.59	71,424,543.66
210104	Урамшуулал	29,588,286.59	95,720,867.46
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	102,617,297.33	154,563,440.36
210201	Тэтгэврийн даатгал	70,329,703.00	103,395,394.05
210202	Тэтгэмжийн даатгал	8,228,050.94	13,786,808.24
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	6,555,440.50	11,427,395.80
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,591,399.19	2,348,498.29
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	15,912,703.70	23,605,343.98
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	20,567,417.40	26,255,806.03
210301	Гэрэл, цахилгаан	5,983,121.02	6,845,980.76
210302	Түлш, халаалт	13,598,490.38	18,482,569.27
210303	Цэвэр, бохир ус	985,806.00	927,256.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	42,619,884.38	42,001,526.00
210401	Бичиг хэрэг	5,943,635.00	5,619,195.00
210402	Тээвэр, шатахуун	24,313,800.00	29,756,210.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,673,076.00	2,346,314.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	240,000.00	360,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,163,000.00	1,432,567.00

210409	Түлш шатахуун, тээврийн хөлс, сэлбэг хэрэгсэлд төлсөн /ТӨҮГ/	8,286,373.38	2,487,240.00
2105	Нормативт зардал	1,162,599,490.70	1,972,607,322.71
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	1,159,885,140.70	1,972,607,322.71
210502	Хоол, хүнс	2,714,350.00	-
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	2,348,680.00	23,064,820.00
210604	Урсгал засвар	2,348,680.00	23,064,820.00
2107	Томилолт, зочны зардал	15,052,000.00	21,352,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	15,052,000.00	21,352,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,013,926,451.00	1,864,422,552.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,009,215,850.00	1,857,821,420.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	420,200.00	1,008,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	3,247,000.00	482,625.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	278,501.00	153,466.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	73,900.00	33,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	540,000.00	4,740,000.00
210807	Газрын төлбөр	151,000.00	184,041.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	276,939,455.95	288,745,395.48
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	67,550,406.25	95,437,944.99
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	209,389,049.70	193,307,450.49
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	75,549,428.86	359,667,175.96
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	34,188,969.00	26,511,645.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	150,000.00	-
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	32,479,400.00	24,511,645.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,559,569.00	2,000,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	41,360,459.86	333,155,530.96
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	41,360,459.86	333,155,530.96
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	<u>(306,487,385.24)</u>	<u>100,776,614.15</u>
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	-	72,000.00
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	-	72,000.00
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	-	(72,000.00)
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	<u>(306,487,385.24)</u>	<u>100,704,614.15</u>

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	<u>2,016,430,150.00</u>	<u>3,851,079,470.00</u>
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	1,065,000.00	1,569,500.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	1,065,000.00	1,569,500.00

120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	1,065,000.00	1,569,500.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,065,000.00	534,500.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	-	1,035,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,015,365,150.00	3,849,509,970.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,564,275,000.00	1,919,153,000.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	1,564,275,000.00	1,919,153,000.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	451,090,150.00	1,930,356,970.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилалдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,280,000.00	61,403,160.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	449,810,150.00	1,868,953,810.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	<u>2,010,215,150.00</u>	<u>3,846,801,470.00</u>
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,010,215,150.00	3,846,801,470.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,931,271,321.14	3,487,134,294.04
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	822,752,462.41	1,237,758,276.65
210101	Үндсэн цалин	616,121,828.90	747,824,119.41
210102	Нэмэгдэл	118,559,320.76	322,788,746.12
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	59,599,589.76	71,424,543.66
210104	Урамшуулал	28,471,722.99	95,720,867.46
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	102,617,297.33	154,563,440.36
210201	Тэтгэврийн даатгал	70,329,703.00	103,395,394.05
210202	Тэтгэмжийн даатгал	8,228,050.94	13,786,808.24
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	6,555,440.50	11,427,395.80
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,591,399.19	2,348,498.29
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	15,912,703.70	23,605,343.98
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	21,107,417.40	26,255,806.03
210301	Гэрэл, цахилгаан	5,983,121.02	6,845,980.76
210302	Түлш, халаалт	13,988,490.38	18,482,569.27
210303	Цэвэр, бохир ус	1,135,806.00	927,256.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	29,134,076.00	35,036,374.00
210401	Бичиг хэрэг	4,372,650.00	3,334,150.00
210402	Тээвэр, шатахуун	20,082,000.00	27,675,010.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,681,476.00	2,346,314.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	240,000.00	360,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,757,950.00	1,320,900.00
2105	Нормативт зардал	20,076,600.00	8,210,000.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	18,895,000.00	8,210,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,181,600.00	-
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	11,756,817.00	34,384,045.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	49,500.00	637,945.00

210604	Урсгал засвар	11,707,317.00	33,746,100.00
2107	Томилолт, зочны зардал	15,052,000.00	21,352,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	15,052,000.00	21,352,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	908,774,651.00	1,969,574,352.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	904,064,050.00	1,962,973,220.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	420,200.00	1,008,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	3,247,000.00	482,625.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	278,501.00	153,466.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	73,900.00	33,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	540,000.00	4,740,000.00
210807	Газрын төлбөр	151,000.00	184,041.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	78,943,828.86	359,667,175.96
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	37,583,369.00	26,511,645.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	2,630,000.00	-
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	32,479,400.00	24,511,645.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2,473,969.00	2,000,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	41,360,459.86	333,155,530.96
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	41,360,459.86	333,155,530.96
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	<u>6,215,000.00</u>	<u>4,278,000.00</u>
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	6,215,000.00	4,278,000.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	6,215,000.00	4,278,000.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	6,215,000.00	4,278,000.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	6,215,000.00	4,278,000.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	<u>(6,215,000.00)</u>	<u>(4,278,000.00)</u>

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2022 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	1,322,690,583.98	1,322,690,583.98
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	(57,381,333.94)	(57,381,333.94)
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,265,309,250.04	1,265,309,250.04
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	0.00	0.00
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	0.00	0.00

C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0.00	0.00
C07	Тайлант үеийн үр дүн	(306,487,385.24)	(306,487,385.24)
C08	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	958,821,864.80	958,821,864.80
D01	2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	958,821,864.80	958,821,864.80
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	958,821,864.80	958,821,864.80
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	0.00	0.00
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	0.00	0.00
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0.00	0.00
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү		0.00
D08	Тайлант үеийн үр дүн	100,704,614.15	100,704,614.15
D09	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,059,526,478.95	1,059,526,478.95

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны			
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,921,153,000.00	1,592,945,917.98	328,207,082.02	82.92
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,921,153,000.00	1,592,945,917.98	328,207,082.02	82.92
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,893,062,800.00	1,566,434,272.98	326,628,527.02	82.75
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,478,533,500.00	1,183,161,980.80	295,371,519.20	80.02
210101	Үндсэн цалин	875,043,600.00	747,824,119.41	127,219,480.59	85.46
210102	Нэмэгдэл	431,040,500.00	268,192,450.27	162,848,049.73	62.22
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	99,959,000.00	71,424,543.66	28,534,456.34	71.45
210104	Урамшуулал	72,490,400.00	95,720,867.46	(23,230,467.46)	132.05
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	148,758,700.00	147,762,145.15	996,554.85	99.33
210201	Тэтгэврийн даатгал	89,180,100.00	98,754,342.56	(9,574,242.56)	110.74
210202	Тэтгэмжийн даатгал	14,894,800.00	13,241,334.19	1,653,465.81	88.90
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	11,915,700.00	10,607,260.04	1,308,439.96	89.02
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,978,900.00	2,241,482.52	737,417.48	75.25
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	29,789,200.00	22,917,725.84	6,871,474.16	76.93
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	29,668,500.00	26,255,806.03	3,412,693.97	88.50
210301	Гэрэл, цахилгаан	8,160,600.00	6,845,980.76	1,314,619.24	83.89
210302	Түлш, халаалт	20,167,200.00	18,482,569.27	1,684,630.73	91.65
210303	Цэвэр, бохир ус	1,340,700.00	927,256.00	413,444.00	69.16
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	23,960,200.00	22,468,864.00	1,491,336.00	93.78
210401	Бичиг хэрэг	3,397,300.00	3,334,150.00	63,150.00	98.14
210402	Тээвэр, шатахуун	15,317,900.00	15,107,500.00	210,400.00	98.63
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,079,200.00	2,346,314.00	732,886.00	76.20

210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	700,000.00	360,000.00	340,000.00	51.43
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,465,800.00	1,320,900.00	144,900.00	90.11
2105	Нормативт зардал	8,842,300.00	8,210,000.00	632,300.00	92.85
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	8,260,600.00	8,210,000.00	50,600.00	99.39
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	581,700.00	-	581,700.00	-
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	57,405,400.00	38,662,045.00	18,743,355.00	67.35
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	8,091,400.00	4,915,945.00	3,175,455.00	60.76
210604	Урсгал засвар	49,314,000.00	33,746,100.00	15,567,900.00	68.43
2107	Томилолт, зочны зардал	8,407,400.00	8,366,000.00	41,400.00	99.51
210702	Дотоод албан томилолт	8,407,400.00	8,366,000.00	41,400.00	99.51
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	137,295,000.00	131,547,432.00	5,747,568.00	95.81
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	129,527,700.00	124,946,300.00	4,581,400.00	96.46
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,213,900.00	1,008,000.00	205,900.00	83.04
210803	Даатгалын үйлчилгээ	645,700.00	482,625.00	163,075.00	74.74
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	392,700.00	153,466.00	239,234.00	39.08
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	236,200.00	33,000.00	203,200.00	13.97
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	5,004,700.00	4,740,000.00	264,700.00	94.71
210807	Газрын төлбөр	274,100.00	184,041.00	90,059.00	67.14
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	191,800.00	-	191,800.00	-
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	191,800.00	-	191,800.00	-
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	28,090,200.00	26,511,645.00	1,578,555.00	94.38
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	28,090,200.00	26,511,645.00	1,578,555.00	94.38
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	25,601,300.00	24,511,645.00	1,089,655.00	95.74
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2,488,900.00	2,000,000.00	488,900.00	80.36
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,919,153,000.00	1,919,153,000.00	-	100.00
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,919,153,000.00	1,919,153,000.00	-	100.00
122005	Орон нутгийн төсвөөс	1,919,153,000.00	1,919,153,000.00	-	100.00
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	2,000,000.00	534,500.00	1,465,500.00	26.73
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1.00	1.00	-	100.00
610001	Төсвийн байгууллага	1.00	1.00	-	100.00
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	82.00	59.00	23.00	71.95
620001	Удирдах ажилтан	1.00	1.00	-	100.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	62.00	41.00	21.00	66.13
620003	Үйлчлэх ажилтан	19.00	17.00	2.00	89.47

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 431,689.5 мянган төгрөгийн зөрчил¹ илэрч 426,744.7 мянган төгрөгийн зөрчлийг давтан гаргахгүй байх 1 албан шаардлага, 3 зөрчлийг давтан гаргахгүй байх зөвлөмж өгсөн.

5.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Үндсэн хөрөнгөтэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Тайлант 2023 оны худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөөнд батлуулаагүй 4,278.0 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг худалдан авсан байгаа нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1. "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", Санхүүгийн тайлангийн "нийцсэн бөгөөд зохистой байх" гэсэн батламж мэдэгдэлтэй нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөөг үндэслэлтэй үнэн зөв батлуулдаг байх, төлөвлөгөөний дагуу худалдан авалтыг хийх.

2. Өглөгийн талаар холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Тайлант онд нийгмийн даатгалын шимтгэлийн 339.7 мянган төгрөгийн өглөгтэй гарсан байгаа нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8. "төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх" гэсэн заалтыг хэрэгжүүлэн ажиллах, аудитын батламж мэдэгдлийн оршин байх "Санхүүгийн тайлангийн дуусгавар болсон өдөр хөрөнгө /авлага/, өр төлбөр тухайн аж ахуйн нэгж байгууллагад бодитой оршин байх", эрх ба үүрэг "Санхүүгийн тайлангийн дуусгавар болсон өдөр хөрөнгө /авлага/, өглөг уг аж ахуй нэгж байгууллагад хамааралтай, эзэмших, бүртгэх эрхтэй, өр төлбөрийг төлөх үүрэгтэй байх" гэсэн батламж мэдэгдлүүдтэй нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Өглөг авлага үүсгэхгүй ажиллах.

3. Зардлын данстай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Бодогдсон цалин 2,255.9 мянган төгрөгийн цалинтай ажилчны нийгмийн даатгалын тайланг хүүхдээ асарч байгаа чөлөөтэй гэж буруу тайлагнаж 327.1 мянган төгрөгийн зөрүү үүссэн байгаа нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.4-д "үнэн зөв байх," , Санхүүгийн тайлангийн "үнэлгээ ба хувиарлалт" гэсэн батламж мэдэгдэлтэй нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Ажил гүйлгээг үнэн зөв бүртгэж тайлагнах, тооцооллын алдаа гаргахгүй байх.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Төв аймаг дахь төрийн аудитын байгууллагад 2024 оны 06 дугаар сарын 10 -ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

---

¹ Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Төлөвлөгөөнд батлуулаагүй 4,278.0 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгө худалдан авсан	1	4,278.0					1	4,278.0				
Тайлант онд 339.8 мянган төгрөгийн өглөг үүсгэж ажилласан.	1	339.8					1	339.8				
Нэг ажилчны нийгмийн даатгалыг буруу ангиллаар тайлагнаж 327.1 мянган төгрөгийн зөрүү тооцоолол гаргасан.	1	327.1					1	327.1				
Дүн	3	4,944.9					3	4,944.9				

Тав. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Өөрчлөлтгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй				
A	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ	1	1			1			
	НИЙТ	1	1			1			